

Aan de voorzitter van de Vaste Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. mevrouw A. Wolbert
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 9 november 2012

Kenmerk: UB.2012.209.KK/OP

Betreft: Begrotingsbehandeling OCW 2013

Geachte mevrouw Wolbert,

De sector primair onderwijs deelt de ambitie om van goed naar excellent onderwijs voor ieder kind te gaan. Om dit te bereiken is actie nodig op in ieder geval de volgende thema's: onderwijsakkoord, arbeidsvoorwaarden, maatwerk voor regionale oplossingen en financiering. De PO-Raad wil hier de komende jaren samen met de regering en de Tweede Kamer een bijdrage aan leveren.

Onderwijsakkoord: van goed naar excellent

De sector primair onderwijs werkt in gezamenlijkheid aan de kwaliteit van het onderwijs, aan hogere onderwijsopbrengsten en aan professionalisering van leraren, schoolleiders en schoolbestuurders. De sector wil borg staan voor goed onderwijs voor ieder kind.

De PO-Raad wil graag met de regering werken aan een meerjarig onderwijsakkoord voor de sector primair onderwijs. Naast het ontwikkelen van professioneel HRM-beleid, vinden wij dat innovatie en ICT-gebruik een belangrijke bijdrage leveren aan het verhogen van de leeropbrengsten. Voor de sector zijn daarbij de volgende actiepunten van belang:

- Goed HRM-beleid is maatwerk en moet op schoolbestuursniveau ontwikkeld worden.
- Professionalisering van leraren en schoolleiders is onderdeel van het HRM-beleid.
- Professionalisering is een zaak van werknemers en werkgevers gezamenlijk.
- Het stimuleren van ICT-gebruik en innovatieve leermiddelen in het onderwijs.

Modernisering en decentralisatie arbeidsvoorwaarden

De sector primair onderwijs wil een aantrekkelijke werkgever zijn. De PO-Raad ondersteunt ten volle de wens te komen tot andere aanwending van middelen die nu gemoeid zijn met de ouderenregeling (BAPO) en tot modernisering van het arbeidsvoorwaardenpakket. De PO-Raad is het gesprek daarover al aangegaan met de vakbonden; het zijn immers de sociale partners die gaan over het arbeidsvoorwaardenbeleid. De PO-Raad denkt en werkt graag mee aan de gewenste ruimte voor moderne arbeidsvoorwaarden. Om dit te kunnen realiseren, moet er aandacht zijn voor:

- Adequate beloning van leraren, schoolleiders en onderwijsondersteunend personeel. Dit wordt belemmerd doordat onderwijspersoneel in het primair onderwijs sinds 2009 geen salarisverhoging meer heeft gehad.
- Een zo snel mogelijke decentralisatie van de primaire arbeidsvoorwaarden. De PO-Raad en haar leden zijn bereid om in budgettaire moeilijke tijden de verantwoordelijkheid te nemen voor de primaire arbeidsvoorwaarden, om zo de gewenste modernisering mogelijk te maken.

Maatwerk en ruimte voor regionale oplossingen

Krimp

De PO-Raad is blij met de erkenning dat maatwerk mogelijk moet zijn om in krimpregio's kwalitatief hoogwaardig, betaalbaar, bereikbaar en toegankelijk onderwijs te hebben. Schoolbesturen moeten voldoende toegerust zijn om, in samenwerking met partners die stappen te zetten die noodzakelijk zijn. Daarvoor is nodig:

- Het stimuleren van regionale samenwerking op het terrein van huisvesting en personeel.
- Het wegnemen van belemmeringen ten aanzien van de samenwerkingsscholen zodat alle vormen van samenwerking mogelijk zijn.
- Het wegnemen van de belemmeringen voor samenwerking tussen scholen, zoals de fusietoets.
- Het behoud van middelen voor de sector om in de transitie fase waarin het primair onderwijs zich bevindt, jonge leraren te kunnen behouden.

Onderwijshuisvesting

De PO-Raad is verheugd dat schoolbesturen meer mogelijkheden krijgen om te werken aan de verbetering van de kwaliteit van de gebouwen: een essentiële voorwaarde voor hoogwaardig onderwijs. De financiële middelen voor maatschappelijk vastgoed kunnen dan efficiënter en kind- en ouderfreundelijker worden benut. Aanpassing van schoolgebouwen kan bijvoorbeeld leiden tot energiebesparing waardoor de exploitatielasten kunnen worden beperkt en het binnenklimaat verbeterd.

Wij vragen daarbij wel aandacht voor de voorwaarden die verbonden worden aan de toevoeging van deze middelen aan de lumpsumbekostiging. Een zo helder mogelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten en schoolbesturen is daarbij van belang. Ons voorstel is dan ook dat:

- Gemeenten verantwoordelijk blijven voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw.
- Indien rendabel, schoolbesturen en gemeenten zelf afspraken maken om in plaats van vervangende nieuwbouw te kiezen voor renovatie.
- Schoolbesturen de volledige verantwoordelijkheid krijgen voor het onderhoud en aanpassing van de schoolgebouwen, met de eerder genoemde uitzonderingen van nieuwbouw en renovatie.

Brede kindcentra

De PO-Raad deelt de visie dat onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzalen en voor- en vroegschoolse educatie beter op elkaar afgestemd moeten worden, respectievelijk naadloos op elkaar moeten aansluiten. De PO-Raad is van mening dat de volgende randvoorwaarden noodzakelijk zijn:

- Het opheffen van de schotten tussen de stelsels voor onderwijs en opvang om samenwerking te bevorderen.
- Het realiseren van een doorgaande ontwikkel- en leerlijn voor alle kinderen tot 12 jaar.

Financiering: geen bezuinigingen

Het primair onderwijs kampt al jaren met stille bezuinigingen (cumulatie van € 500 miljoen). De kosten stijgen harder dan de inkomsten. De stijging van de materiële kosten, de stijgende pensioenpremies en de toenemende BAPO-kosten zorgen voor een ontoereikende bekostiging in het primair onderwijs. Het primair onderwijs krijgt vanaf 2014 bij ongewijzigd beleid te maken met een korting op de lumpsum van ruim € 57 miljoen, oplopend naar bijna € 89 miljoen in 2016. Scholen belanden nu al in de rode cijfers. Wij vragen uw aandacht voor het feit dat, door de hoge inzet op onderwijzend personeel in het primair onderwijs, bezuinigingen in het primair onderwijs leiden tot gevolgen in de klas (grotere klassen) en banenverlies.

Hoogachtend,

Mevrouw mr. drs. C. Kervezee
Voorzitter PO-Raad